

LAG Småøerne har mange opgaver

– En af de største glæder ved LAG-arbejdet er, når resultaterne af det lange træk, viser sig

LAG Småøerne kan hvert år fordele cirka 3 mio. kr. til projekter på småøerne. Det er en vigtig del af vores arbejde at sikre, at det foregår på bedst mulig måde, og at småøerne på den måde får rigtig meget ud af de penge, vi har til rådighed fra LAG-programmet. MEN LAG-arbejdet er meget andet end det.

Bestyrelsen og den ansatte koordinator er involveret i en lang række aktiviteter, der på den ene eller anden måde støtter vores strategi om erhvervsudvikling, bosætning og samarbejdende udviklingsarbejde.

Først og fremmest sætter vi selv projekter i søen, se f.eks. artiklen om fjernarbejde på side 8. Dernæst deltager vi i projekter, som vi mener er vigtige for småøerne og for vores strategi. Som et eksempel kan vi nævne, at vi samarbejder med ø-sammenslutningen i det store

LAG-Fokus

Erhvervsudvikling

LAG Småøerne har valgt at gøre noget særligt for virksomhederne på småøerne. Mere end 85 procent af vores midler er i 2015 gået til virksomheder og til erhvervsudvikling (se oversigten på side 7). Ti ø-virksomheder har fået investeringstilskud på mellem 66.000 og 396.000 kr. Samtidig har S sammenslutningen af Danske Småøer og det sydfynske Naturturisme I/S fået penge til at udvikle småøernes erhverv med bl.a. rådgivning, netværk, strategier og markedsføring.

LAG-Fokus

Andre puljer og fonde

turismeprojekt *De små øer – destinationer med kvalitet. Forretningsudvikling og mersalg i turistbranchen på småøerne*. På samme måde er vi med i et projektsamarbejde om *en sejlerdestination i særklasse* i det sydfynske øhav og med udgangspunkt i lystbådehavnene.

Vi tilbyder også, at vores koordinator, Morten – og i nogle tilfælde også bestyrelsesmedlemmer – kan deltage i projektmøder, for at være med til at afklare og styrke projekter, som vi synes, det er vigtigt at hjælpe. Emnerne kan være andre tilskudsmuligheder, investeringsplaner, driftsudfordringer og projektsamarbejde.

Som LAG (Lokal AktionsGruppe) har vi en særlig chance for at følge med i, hvilke projekter der er på småøerne. På den måde kan vi finde særlige behov og udpege områder, hvor vi mener, der er brug for en ekstra indsats. For nylig har

Ø-sammenslutningen har fokus på turisme og rådgivning, mens Naturturisme har fokus på udvikling af lystbådehavnene og de nærliggende virksomheder og attraktioner i det sydfynske øhav.

Vi lægger vægt på, at erhvervsudviklingen foregår i projekter med et stærkt samarbejde og god lokal forankring. Ansøgerne kan godt være kommuner, erhvervskontorer eller organisationer på fastlandet. Men det er naturligvis vigtigt, at småøernes virksomheder får direkte udbytte af aktiviteterne og er involveret i projektets gennemførelse. Lige nu er vores koordinator f.eks. i kontakt med erhvervscentre, turistorganisationer og kommuner, som gerne vil gennemføre udviklingsprojekter inden for erhverv og

Oftest må et projekt have penge fra flere kilder for at kunne realiseres. Derfor har LAG Småøerne på foreningens hjemmeside samlet en række eksempler på andre puljer og fonde, som kan søges til ø-projekter. Her finder man bl.a. Fonden

vi fået ansøgninger fra flere folkeejede dagligvarebutikker, og vi kan se et mønster i de udfordringer, købmandsforeningerne står med. Derfor er det naturligt, at vi ser på, om vi kan hjælpe med noget. Dette tiltag kan man læse mere om på side 8.

Vi håber, at vi med disse eksempler viser bredden i LAG-arbejdet på småøerne. De kontante tilskud, vi kan give til enkelte projekter, er en vigtig del af vores arbejde. Men den største glæde ved LAG-arbejdet er, når vi opdager nye muligheder – og når resultaterne af det lange træk, viser sig. LAG Småøerne er ikke kun sponsor – vi er også arbejdstøjet, og med der hvor det sker.

Søren Noes og Morten Priesholm

turisme på småøerne. Som det fremgår af vores hjemmeside (og af vores strategi) giver vi tilskud til, at „virksomheder, foreninger og netværk kan samarbejde om at udnytte potentialerne for en bedre forretning, vækst og jobskabelse“. Pengene skal bruges til:

- salg, kampagner, markedsføring og produkt- og kvalitetsudvikling
- rådgivning, kompetenceudvikling og mentorordninger.

I denne type projekter lægger vi bl.a. vægt en høj grad af 'forretnings-orientering' og på samarbejdspartneres forretningsmæssige kvalifikationer.

Realdania og Nordea Fonden, men også mere lokale sponsorer som Sydbank Fonden og Fionia Fond.

Find oversigten under menupunktet 'Andre puljer' på www.lag-smaeroerne.dk.

LAG Småøernes tilsagn om tilskud i 2015

I 2015 har LAG Småøerne fordelt cirka 3 mio. kr. til projekter på småøerne. Projekterne får det endelige tilsagn fra Erhvervsstyrelsen, som også står for kontrol, udbetaling m.m.

LAG Småøernes indsatsområder/Projektholdere	Projektstitler	Tilsagn procent	Tilsagn beløb ¹⁾
Erhvervsudvikling			
Venøboen	Venøturisme, version 2	50%	125.000
Sammenslutningen af Danske Småøer	De små øer – destinationer med kvalitet: Forretningsudvikling og mersalg i turist-branchen på småøerne	50%	500.000
Naturturisme I/S	En sejlerdestination i særklasse: Das Dänische Inselmeer (sydfynske øer)	11%	272.800
Investeringsstilskud (virksomheder)			
Årø Vingård v. Jakob Lei	Etablering af smags – og oplevelsesbygning på ny Årø Vingård	12%	396.600
B&B Mandø v. Poul Erik Fredskild	B&B Mandø, Business & Breaks	30%	163.981
Hegnegråden + Aps	HEGNEGÅRDEN+, Fra kursuscenter til Isefjordens center for outdoor og retreat	50%	99.767
Agersø Kro Gastronomi & Logi	Ankerpladsen: Kreativt område... på Agersø Havn. Fase 1: Kiosk	50%	94.000
Fur Udviklingselskab ApS	Autocamperplads på Fur Camping	17%	99.620
Anholt Skibsprovanter Aps	Opgradering og udvidelse af dagligvarebutik på Anholt havn	47,5%	99.416
OMØ FISK OG TANG F.M.B.A.	Omø fisk i nye rammer	40%	66.400
Borgerforeningen Orø Forsamlingshus	Energioptimering, sæsonforlængelse og jobskabelse i Orø Forsamlingshus	50%	99.156
Take One Media, Aarø	Take One studios – etablering af lydstudie på Aarø	50%	99.733
Agersø Købmand ApS	Opgradering og optimering af købmandsbutik på Agersø	43%	99.515
Små havnefaciliteter (som fremmer erhverv)			
Venø Havn	Nybygning på Venø Havn	41%	98.400
Kalundborg Kommune	Opførelse af passagerly på Neksø til fremme af turisme og havnemiljø	16%	76.400
Fur Havneforening	Legeredskaber til Fur Havn	49,57%	86.000
Svendborg Havnekontor	Havnefaciliteter på Hjortø	21%	98.490
Ø-projekter ²⁾			
Sejersø Golfklub	Ny Golfbane på Sejersø	42%	180.600
Den selvejende institution Agersø Naturcenter	Agersø Naturcenter	50%	75.890
Assens Kommune	Bågå Naturcenter – udstilling og friluftsfaciliteter	50%	150.000

Kilde: LAG Småøerne.

1) Tilsagnet fra Erhvervsstyrelsen er altid en procent af de tilskudsberettigede udgifter, og tilskuddet beregnes ved projektets afslutning. Tilsagnsbeløbet er her beregnet ud fra de budgetterede udgifter på ansøgningstidspunktet. 2) Lokale projekter med udgangspunkt i samarbejde og lokal forankring.

Få besøg af LAG Småøerne

LAG Småøerne vil meget gerne rejse ud og deltage i ø-møder og berette om vores arbejde og give inspiration og viden til gode ø-projekter. Det kan være et oplæg om vores strategi og om LAG-tilskud. Vi kan også holde et oplæg om gode projekter, projektfaldgruber, fundraising og

mere bredt om muligheder for tilskud til ø-projekter.

Både vores koordinator, Morten Priesholm, og vores formand, Søren Noes, kan komme og deltage. Vores oplæg kan enten være en del af et andet møde, som I holder – eller I kan arran-

gere et møde, hvor det kun er LAG og vores oplæg, der er på dagsordenen. Vi forestiller os, at det er en beboerforening e.l., der står bag arrangementet. Morten kan kontaktes på tlf. 22 32 84 93 og på mp@lag-smaeroerne.dk.

Dagligvarebutikker i folkeeje

Flere og flere dagligvarebutikker på småøerne er i folkeeje, og både Småøernes Aktionsgruppe (2007-2013) og LAG Småøerne har støttet mange af dem. Nu vil LAG Småøernes bestyrelse undersøge mulighederne for at hjælpe med andet end penge.

Modellen er typisk, at en forening eller et anpartsselskab ejer bygningerne, hvor en forpagter driver købmandsforretning. På den måde kan lokale penge og tilskudskroner være med til at holde forretningen i live. Ofte er en stor frivillig og ulønnet indsats til f.eks. bygningsvedligeholdelse også med til at skabe værdi i de folkeejede dagligvarebutikker.

Med folkejet følger også opgaver og udfordringer: En bestyrelse af frivillige står med ansvaret for en virksomhed, der skal drives professionelt – og udvikles. De ulønnede bestyrelsesmedlemmer skal desuden have samarbejdet med forpagteren til at fungere, både i det daglige og

i forhold til forretningens udviklingsmuligheder og fremtidssikring. Bestyrelsen skal også tage stilling til nye investeringer og tilvejebringe kapital til udvidelser og renovering af bygningerne.

Der er også eksempler på, at købmandsforeningen ansætter en købmand og/eller andet personale (i stedet for forpagtning), og dermed følger endnu flere bestyrelsesopgaver, idet bestyrelsen i den

situation har ansvaret for forretningens drift og økonomi.

Det er set i det lys, at LAG Småøernes bestyrelse har besluttet at undersøge mulighederne for at gøre en ekstra indsats for de folkeejede dagligvarebutikker. Hvad løsningen og tilbuddet er, ved vi ikke endnu. Vi hører gerne om ønsker og forslag til tiltag, vi kan gennemføre for at hjælpe småøernes købmandsforeninger.

Fjernarbejde

Kan fjernarbejde i højere grad give beskæftigelse til beboerne på de små øer? Det spørgsmål vil LAG Småøerne gerne have svar på.

Med fjernarbejde mener vi en arbejdsplads, hvor arbejdsgiverne har adresse på fastlandet, og lønmodtageren arbejder på øen, enten i hjemmet eller i f.eks. et kontorfælleskab. Der er typisk tale om kontorarbejde, hvor man er afhængig af gode internetforbindelser.

Man skulle tro, at der var en oplagt mulighed og en reel vej til bosætning på småøerne. Men i praksis viser det sig, at det ikke sker ret ofte. Derfor har LAG Småøerne sat gang i et projekt, der skal undersøge barriererne. I første omgang er to studerende ved Aarhus Universitet ved at kortlægge det nuværende omfang og finde ud af, hvordan ø-fjernarbejde kan gøres attraktivt og funktionelt. Vi har også søgt tilskud fra Ø-støtten, så vi kan komme et skridt videre og arbejde med konkrete løsninger, der kan fremme fjernarbejdet. Kontorfællesskaber og ø-væksthuse er nogle af de løsninger, vi gerne vil se mere på.

De to studerende, Jesper Jensen og Marie Fransen, har allerede været i kontakt med flere øboere med fjernarbejde og hjemmearbejdsplads. De har været på ø-besøg for at gennemføre interviews, og de har lavet telefoninterviews. Også Sammenslutningen af Danske Småøer deltager i indsatsen og hjælper med kontakt til foreningens ø-repræsentanter m.m. Vi vil meget gerne høre flere erfaringer med og holdninger til at være fjernarbejder på en småø. LAG Småøerne og projektet kan nås via tlf. 22 32 84 93 (Morten Priesholm).

Kontakt til LAG Småøerne

Vores projektkoordinator Morten Priesholm kan træffes på tlf. 22 32 84 93 og mp@lag-smaaoerne.dk.

LAG Småøernes formand er Søren Noes, Hjarnø, og han har tlf. 41 41 55 98 og mail formand@lag-smaaoerne.dk.

Vores hjemmeside findes på www.lag-smaaoerne.dk. Her kan man læse om LAG-tilskud og om andre tilskudspuljer. Vi bringer også nyheder om relevante ø-aktiviteter.

Vores næste ansøgningsfrist er 8. marts 2016.

LAG